

УДК 355.4:356

Дмитро Вітер,
доктор філософських наук,
старший науковий співробітник,
Національний університет оборони України
імені Івана Черняхівського, м. Київ
<https://orcid.org/0000-0002-7330-1280>
Ганна Красота-Мороз,
Національний університет оборони України
імені Івана Черняхівського, м. Київ
<https://orcid.org/0000-0002-1990-305>
DOI: 10.33099/2617-1775/2022-02/40-48

ПРИНЦИПИ ТА ПІДХОДИ ДО ПІДГОТОВКИ ПІДРОЗДІЛІВ СИЛ СПЕЦІАЛЬНИХ ОПЕРАЦІЙ В УКРАЇНІ: ОСНОВНІ ТЕНДЕНЦІЇ ТА ПРОБЛЕМИ

Розглянуто основні принципи та підходи до підготовки підрозділів Сил спеціальних операцій у провідних країнах світу. Акцентовано увагу на питаннях якісної підготовки підрозділів ССО в Україні, які потребують вирішення і закріплення в Концепції ССО. Визначено, що з метою виконання поставлених завдань перед підрозділами ССО, є необхідність розвитку в особового складу здатності до ведення боротьби у соціокультурній сфері та активної підготовки щодо набуття ними транскультурних комунікативних компетентностей.

Ключові слова: компетентності; підготовка; підходи; принципи; Сили спеціальних операцій; транскультуралізм; транскультурні комунікації.

Постановка проблеми. Тенденції розвитку форм і способів збройної боротьби характеризуються переорієнтацією на ведення нетрадиційних війн із використанням іррегулярних сил, застосування яких здійснюється за принципом сетецентричної організації. Сучасні загрози безпековому середовищу мають асиметричний характер, що суттєво зменшує можливості традиційних способів ведення боротьби силами військ (сил) загального призначення, які виявляються малоефективними під час застосування спеціальних методів ведення війни, спрямовані на безпосередній вплив на умови виникнення небезпеки, його природу та джерела із застосуванням несилової переваги над противником (технологічна, інформаційна, психологічна перевага тощо). За такої ситуації вирішення питань ефективності реагування на загрози безпеці набуває наднаціонального характеру, відносячись до головних напрямів застосування об'єднаних (коаліційних) військових структур, які активно розвивають спроможності Сил спеціальних операцій (ССО). Цим шляхом йде НАТО, пропонуючи координацію розбудови національних ССО країн-членів та країн-партнерів, введення єдиних принципів планування та способів застосування підрозділів ССО, у тому числі у складі Об'єднаних збройних сил НАТО. Подібні зміни, урахувавши нові завдання, які вирішуються підрозділами ССО або плануються у майбутньому, потребують змін відповідних принципів та підходів до підготовки особового складу.

Метою статі є аналіз основних тенденцій розвитку принципів та підходів до підготовки особового складу підрозділів ССО в Україні.

Методи дослідження. У статті використано систему загальнонаукових і спеціальних методів теоретичного та емпіричного дослідження (аналіз наукової літератури з досліджуваної проблеми, систематизація та узагальнення, логічно-порівняльний методи, системний підхід, контент-аналіз).

Виклад основного матеріалу. За традиційним підходом до планування і застосування ССО головною метою спеціальної операції є створення умов, за якими противник не може реалізувати власне прагнення до рішучих дій, втрачає ініціативу, змушений відтягувати частку власних сил на забезпечення безпеки об'єктів тилу, діє в обмежених умовах щодо користування об'єктами інфраструктури тилу, змушений вести збройну боротьбу у власному тилу тощо. При цьому завданням ССО, що характеризує їх тактику дій, є нанесення раптового удару і негайний відхід. За таким підходом розробка і розрахунок багатой кількості варіантів проведення спеціальних операцій (СО) здійснюється без жорсткої прив'язки до часу та місця, оскільки урахування інваріантності обстановки в тилу противника, випадковості умов та множинності наявних зв'язків в інфраструктурі району виконання бойового завдання суттєво зменшують планувальні можливості та деталізацію кожної окремої СО, а також потенціал конкретного підрозділу ССО. Для вирішення цих питань активно розвиваються новітні принципи підготовки підрозділів ССО.

Зокрема, у США комплектування ССО проводиться на добровільних засадах водночас із вимогами до кандидатів, які є значно вищими за вимоги до особового складу військ (сил) загального призначення [1, с. 21]. Серед основних вимог (парашутна підготовка, фізична витривалість, стан здоров'я, наявність допуску до роботи з таємними документами тощо) окремо виділяється урахування можливого (майбутнього) району застосування особового складу. При цьому особовий склад ССО має отримувати глибокі знання в географічній, політичній, соціальній, економічній, воєнній обстановки в районах майбутніх дій. Окрема увага має приділятися країнознавству та психології, зокрема особливостям психології місцевого населення району майбутнього проведення спеціальних операцій або спеціальних дій.

ССО є унікальними, оскільки вони надають командуванню широкий спектр можливостей. Вимоги СО вимагають сил з особливостями, які відрізняють їх від звичайних сил [2].:

- Особовий склад ССО проходить процес ретельного відбору або спеціальну підготовку для місії, крім базових військових навичок. Ці програми роблять малоймовірною швидку заміну чи формування персоналу чи можливостей.

- Особовий склад ССО підтримує високий рівень компетентності більш ніж за однією військовою спеціальністю. Вибрані ССО є регіонально орієнтованими на працевлаштування; навички міжкультурного спілкування є звичайною частиною навчання. (У більшості випадків ССО не замінюють звичайні сили, а є необхідним доповненням до існуючих звичайних можливостей.)

- Операції ССО часто мають прихований характер, щоб забезпечити успіх місії. Значна частина обладнання, яке використовується ССО, має бути

розроблена або модифікована відповідно до конкретних експлуатаційних вимог. Таким чином, ССО обладнання часто поставляється в невеликих кількостях, його важко і дорого ремонтувати та замінювати.

- ССО підтримують дуже високий рівень до конфліктної готовності та часто перебувають у першому ешелоні будь-яких зобов'язань Збройних сил. Це підкреслює важливість спільного, колективного навчання, спрямованого на досягнення та підтримку можливостей місії.

Основними характеристиками ССО залишаються гнучкість, рішучість і адаптивність, що забезпечують швидке й ефективне пристосування до активних змін способів і форм ведення війни та вирішення конфліктів, в яких ССО залишаються виключним інструментом проведення СО, підготовки і забезпечення ТВД для великих з'єднань та угруповань військ (сил). Ураховуючи це, варто звернути увагу на стрімкий розвиток засобів збройної боротьби, зокрема, перспективних, які ще не знаходяться на озброєнні. Можливість швидкого введення і застосування новітніх зразків озброєння та військової техніки вимагає високого ступеня готовності з боку підрозділів ССО до швидкої трансформації, що має забезпечуватись здатністю особового складу підрозділів ССО до швидкого набуття необхідних нових навичок. Це стосується навіть не стільки традиційних війн, скільки майбутніх конфліктів, тенденції розвитку яких характеризуються спрямованістю на застосування сукупності елементів інформаційних війн, інформаційно-психологічних операцій, механізмів активного проникнення до соціальної, соціально-політичної, соціокультурної сфер, громадянської інфраструктури окремих суспільств і держав, набуваючи пріоритетного значення. Під час планування та виконання місій за таких умов ССО також зберігають зорієнтованість на розвиток летальних способів досягнення цілей місій. Вплив на суспільство, державу та окремих особистостей залишається пріоритетним завданням ССО, що визначає необхідність спрямування підготовки особового складу підрозділів ССО на розвиток міжособистісних, міжкультурних комунікативних навичок і здібностей, які мають на меті забезпечення необхідного рівня ефективного спілкування і контактів з представниками всіх сфер громадянського суспільства, всіх шарів населення, встановлення, за потреби, відносин з представниками провладних, опозиційних рухів, збройних сил держав, терористичних організацій і угруповань тощо. [2]

Важливість розвитку соціокультурних, транскультурних і когнітивних здібностей та компетентностей у фахівців ССО є детермінованою низкою провідних тенденцій, що притаманні змінам форм і способів виконання завдань підрозділами ССО, характеристиками та особливостями оперативного середовища, в якому проводяться СО та виконуються місії ССО.

Актуальними виявляються інформаційні та когнітивні методи, які у свою чергу визначають необхідність переорієнтації сил і засобів ССО на досягнення інформаційних і когнітивних цілей, які, на відміну від традиційних підходів, не мають чітких характеристик фізичного середовища. Саме формування системи нетрадиційних цілей здійснює безпосередній вплив на концептуальне обґрунтування застосування ССО.

Сутність кроскультурності ґрунтується з мовних навичок, спроможності адаптуватися до мінливих обставин і критично сприймати та реагувати на нові ситуації. Результат взаємодії цих складових залежить від уміння ідентифікувати та обмінюватися точками дотику (спільні цілі, пріоритети, цінності), які виходять за рамки відмінностей і дозволяють будувати стосунки та ефективно впливати на свідомість населення.[3, с. 138]

Розвиток інформаційних технологій і нових форм засобів масової інформації має як позитивні для роботи ССО моменти, так і негативні, що необхідно враховувати під час підготовки підрозділів. Швидкість отримання та опрацювання інформації, яка надходить з усього світу, обмін та розповсюдження інформації безумовно сприяє плануванню, організації та проведенню спеціальних операцій, ефективному застосуванню підрозділів ССО у цілому. Водночас, йдеться про величезний масив даних, в яких присутній значний обсяг невірної інформації або дезінформаційних матеріалів, що потребує професійного підходу до аналізу джерел, виявлення їх достовірності, урахування динаміки змін інформаційного середовища (зокрема, швидкого старіння інформації) та його диверсифікації. В останньому випадку йдеться про те, що сучасний інформаційний простір не може обмежуватись лише офіційною інформацією, розміщеною у ЗМІ, включаючи Інтернет. Набуваючи традиційних форм, значну частку інформаційного простору складають чутки, які завжди були ефективним засобом ведення інформаційно-психологічної боротьби. Виявлення та оцінка їх також стає важливим завданням підрозділів ССО, які мають враховувати існуючі та потенційні засоби маніпуляції громадянською свідомістю за допомогою ЗМІ, засоби маніпуляції інформацією, навіть тією, яка надходить з офіційних (урядових) джерел [1, с. 26]. Виявлення всіх механізмів маніпулювання дає можливість, безумовно у всьому комплексі наявних для цього засобів, визначити стратегічні цілі конкретної держави та, за необхідності, планувати й провести спеціальну операцію, у тому числі на території інших держав. Відтак, інформація залишається одним зі стратегічних факторів планування, проведення і підтримки отриманого статусу-кво після проведення СО, при чому фактором критичним, що потребує активного впливу на всіх представників інформаційного пулу. В останньому випадку йдеться про забезпечення всіх умов виведення необхідної інформації (дезінформації) в інформаційний простір, підтримка необхідного рівня її актуальності в усіх ЗМІ та Інтернеті. Рівень освіти та підготовки фахівців ССО у цих питаннях є одним з визначників успіху, який не може залежить тільки від загального для населення, представників урядових структур тощо низького рівня освіти, необхідного для опрацювання інформації. Підтримка цього низького рівня також належить до сфери завдань ССО, які виконуються, за необхідністю, на рівні всіх інститутів громадянського суспільства, серед всіх соціальних суб'єктів.

Іншою тенденцією є розвиток форм терористичної діяльності, які поступово еволюціонують від простих до складних, водночас активно комбінуються. Варто погодитись з думкою, що “сучасний тероризм характеризується наявністю високих можливостей приймати складні стратегічні рішення, які реалізуються у межах простих інструкцій до виконання, проте не нехтує здатністю використання парадигми командування

та управління суперорганізмами, кожна ланка яких має бути незалежно ідентифікованою та нейтралізованою шляхом відходу від традиційного підходу до аналізу організацій з централізованою системою” [1, с. 32]. Здатність підрозділів ССО та підрозділів забезпечення своєчасно та ефективно виявляти та аналізувати ці процеси забезпечує ефективність планування і проведення контртерористичних операцій на основі врахування географічної диверсифікації терористичних організацій, що відрізняється від елементів традиційної сетецентричної війни.

У цьому контексті ефективний процес підготовки особового складу підрозділів ССО передбачає мінімізацію негативного ефекту “парадоксу тренувань”, який полягає у несумісності інтересів сторін, у тому числі, у випадку навчання особового складу у збройних силах інших держав, навчальний процес в яких орієнтується на засвоєння цінностей військової професії, базовим військовим навичкам (дисципліна, володіння зброєю, виживання у польових умовах, тактична медицина, тактика дій підрозділів тощо), проведення додаткової підготовки для офіцерів (зокрема, на відповідних курсах). В останньому випадку створюється можливість налагодження особистих контактів між інструкторами і слухачами, які можуть бути використані під час тієї або іншої кризової ситуації, конфлікту. Відповідно, суттєву увагу під час організації та підготовки підрозділів ССО слід приділяти інструкторському складу, формуванню інституту професійних інструкторів не тільки з числа іноземних фахівців, але й представників власних збройних сил. Це може забезпечити мінімізацію негативного фактору політичної або іншої нестабільності регіону, представниками якого є ССО, коли внаслідок розвитку кризи підготовлені фахівці можуть виявитись противником. Навіть стратегічні цілі, досягнення яких передбачає навчання і використання місцевих сил, інколи не виправдовують такого підходу (наприклад, діяльність США в Афганістані, Північному Іраку тощо), адже навчені підрозділи “можуть переслідувати політичні цілі, ортогональні нашим” [1, с. 38]. Як наслідок, сутністю підготовки особового складу для ССО виявляється дотримання певного балансу між навчанням і наданням необхідних навичок та перспективою отримання підготовленого противника.

У свою чергу, зміна характеру сучасних конфліктів потребує розвитку мережі зв'язків з іншими відомствами і організаціями (як силовими, так і несиловими) на території власної держави та за її межами. Встановлення та спрямування діяльності цих відомств та організацій покладається на фахівців ССО, які залишаються невід'ємною часткою розвідувального середовища, що потребує активного розвитку в особового складу підрозділів ССО гнучкості, творчого підходу до вирішення поставлених завдань, оптимізації нових операційних спроможностей та розвитку відповідних навичок роботи у нових операційних середовищах (наприклад, навички володіння комп'ютерною технікою, ведення перемов, знання і розуміння процесів розвитку макро- та мікроекономіки, фінансових систем, соціологічний аналіз цільової аудиторії та ідентифікація окремих осіб, міжособистісне спілкування, психологія особистості тощо). Складність та глибина підготовки фахівців ССО залежить і

від специфіки конкретного середовища, в якому планується виконання місії або проведення СО, але загальною тенденцією є спрямованість на складність підготовки і навчання на всіх рівнях управління та командних ланках ССО, що обумовлено впливом фактору необхідності прийняття самостійних рішень в умовах невизначеності – рішень, які завжди пов'язані з національними інтересами держави та мають майже завжди вирішальне значення для досягнення цілей місії або розв'язання конфлікту. У цьому контексті здатність адаптуватись до змін форм і способів командування і управління проведенням СО в умовах насиченої інформативності також обумовлює необхідність розвитку спеціальних, глибоких комунікативних навичок і здібностей. Специфіка діяльності підрозділів ССО передбачає спрямованість у цьому процесі на врахування двох основних компонентів: диверсифікація управління на всіх рівнях та часткова або повна втрата зв'язку з командуванням, обумовлене виконанням місії в режимі повної прихованості або у середовищах, що унеможливають або суттєво обмежують застосування наявних або резервних каналів зв'язку (у тому числі, врахування імовірності їх блокування або виведення з ладу). За таких умов набувають значення навички роботи самостійно або при мінімальному керівництві, які вимагають розвитку креативного мислення.

Розуміння складності та важливості зазначених процесів застосування і підготовки підрозділів ССО частково знайшло відображення у концептуальних і доктринальних документах. Так, до актуальних і перспективних напрямів підготовки ССО в США відносяться [4]:

- курси інформаційного навчання, метою яких є моделювання складних умов імовірної обстановки та підвищення ефективності взаємодії між різними підрозділами і формуваннями ЗС. Такі курси можуть бути розроблені в якості доповнення до традиційних програм підготовки особового складу ССО;

- забезпечення сумісності освітніх програм з навчальним процесом, який проводиться в різних видах ЗС держави та ЗС союзників і держав-партнерів;

- воєнні ігри та імітаційне моделювання, які окреслюють сферу експериментальної діяльності, спрямованої на підвищення ефективності розбудови ССО. Як правило, стверджується можливість створення експериментального формування (підрозділу), яке буде вирішувати завдання щодо апробації нових тактичних способів ведення СО, у тому числі й питання випробувань нових зразків перспективної зброї та техніки.

В останньому випадку йдеться про те, що експериментальна діяльність, що здійснюється в інтересах підвищення обізнаності військ (сил), має бути зосередженою на певних основних напрямках. До таких концептуальних напрямів належать [4]:

- удосконалення організації управління і зв'язку на оперативному і тактичному рівнях в інтересах забезпечення глобальних спеціальних оперативних груп;

- недопущення та зрив дій противника зі створення зон обмеження доступу до районів проведення операцій з метою забезпечення переміщення

військ (сил) з місць постійної дислокації та організації їх доступу до передових зон проведення операції;

- створення в районах проведення операції “вікон можливостей” для об’єднаних угруповань військ (сил) у ході збройного конфлікту;

- виконання маневру в глибині бойових порядків противника з метою проникнення до його слабких місць у мирний та воєнний час;

- отримання всебічної інформації про імовірні райони операцій або бойових дій за допомогою використання нетрадиційних, невійськових, інформаційних, агентурних тощо джерел;

- приховання демаскуючих ознак військ (сил) у фізичних середовищах, кіберпросторі та радіочастотному спектрі в умовах активного застосування противником засобів виявлення.

Зміст завдань у межах вказаних напрямів свідчить про необхідність універсалізації підготовки підрозділів ССО до умов наявної, потенційної та імовірної оперативної обстановки в різних районах проведення СО. Це потребує комплектування підрозділів ССО високопрофесійними спеціалістами, які здатні налагоджувати контакти на місцевому, регіональному і глобальному рівнях, мають необхідні навички та повноваження, володіють сучасними новітніми зразками озброєння та військової техніки, які можуть бути застосовані під час самостійного виконання спеціальних завдань проти будь-якого противника. Завдання з комплектування підрозділів ССО підготовленим особовим складом потребує, на думку зарубіжних фахівців, адміністративних змін з боку командування ССО та підвищення ефективності підрозділів ССО за такими основними напрямками підготовки, як гнучкість, адаптивність, здатність до взаємодії.

Під час підготовки підрозділів та особового складу ССО набуває особливого значення принцип регіоналізації (цільової географічної диверсифікації) та інтенсифікації навчання, що передбачає спрямованість конкретного підрозділу на вивчення особливостей конкретного регіону, в якому планується виконання завдань. Створення умов для реалізації вказаного підходу до підготовки особового складу ССО забезпечується плановою переорієнтацією визначених (або створених) підрозділів на інтенсивну підготовку до вирішення завдань в районах з найвищою терористичною активністю, наявністю радикальних (переважно релігійно зорієнтованих) організацій. У США з цією метою у кожній групі спеціального призначення сухопутних військ розгорнуто батальйон, особовий склад якого проходить підготовку для цільового застосування у конкретному регіоні світу (Центральна та Південна Америка, Європа, Центральна та Північна Африка, Близький Схід, Центральна, Південна та Південно-Східна Азія, Іран, Китай). Ураховуючи наявні об’єктивні причини, що навіть за високого рівня підготовки знижують ефективність виконання завдань підрозділами ССО за принципом регіоналізації або цільової географічної диверсифікації, активно розвивається підхід до формування підрозділів особовим складом на основі повного або часткового комплектування тими військовослужбовцями, які є представниками місцевого населення або раніше мешкали в районі майбутніх дій підрозділів ССО.

Висновки та перспективи подальших наукових розвідок. Новітні загрози безпековому середовищу потребують визначення додаткових навичок, розробки нових програм підготовки та навчання особового складу ССО на основі адаптивного прогнозування поліморфних загроз не тільки з метою розширення можливостей стримування засобами і силами ССО, але й протидії асиметричним методам, які застосовує або може застосувати противник. Питання підготовки підрозділів ССО в Україні потребують вирішення і закріплення в Концепції ССО, принаймні у вигляді, наближеному до розробленої в США концепції “Joint command – 2030”, яка являє собою систему взаємозв’язаних поглядів на проблеми організації діяльності ССО у складних умовах оперативної обстановки, відображає основні принципи і напрямки розвитку ССО ЗС США, а також розкриває основні принципи підготовки особового складу підрозділів ССО.

Одним з актуальних питань підготовки підрозділів ССО є розвиток в особового складу здатності до ведення боротьби у когнітивній, тобто соціокультурній сфері, яка розглядається водночас як самостійна активність, так і в поєднанні з функціональною сумісністю, що спрямована на забезпечення сумісності підрозділів ССО з підрозділами ЗС загального призначення під час проведення спільних операцій у складі міжвидових угруповань і формувань.

Ураховуючи тенденції розвитку підготовки ССО за принципом регіоналізації (цільова географічна диверсифікація), також варто звернути увагу на необхідність активної підготовки особового складу підрозділів ССО щодо набуття ними транскультурних комунікативних компетентностей. Вирішення цього питання є важливими науково-практичним завданням.

ЛІТЕРАТУРА

1. Alexander John B. The Changing Nature of Warfare, the Factors Mediating Future Conflict, and Implications for SOF. – The JSOU Press Hurlburt Field, Florida, 2006, 48 p.
2. SOF Reference Manual (Version 2.1 Academic Year 99/00) Army Command and General Staff College <https://irp.fas.org/agency/dod/socom/sof-ref-2-1/index.html>
3. Красота-Мороз Г. Поняття кроскультурної комунікації військовослужбовців Збройних Сил України під час підготовки для участі у міжнародних операціях з підтримання миру і безпеки. Збірник наукових праць “Військова освіта” Національного університету оборони України імені Івана Черняхівського, м. Київ. – 2022. – №1 (45). – С.136–144.
4. JP 3-05.1, Joint Special Operations Task Force Operations, 26 April 2007. – USA: Joint Chiefs of Staff, 2016.
5. The U.S. Army in Multi-Domain Operations 2028. TRADOC Pamphlet 525-3-1. 6 December 2018. – 100 p.

REFERENCES

1. Alexander John B. The Changing Nature of Warfare, the Factors Mediating Future Conflict, and Implications for SOF. – The JSOU Press Hurlburt Field, Florida, 2006, 48 p.
2. SOF Reference Manual (Version 2.1 Academic Year 99/00) Army Command and General Staff College <https://irp.fas.org/agency/dod/socom/sof-ref-2-1/index.html>
3. Krasota-Moroz H. The concept of cross-cultural communication of servicemen of the Armed Forces of Ukraine during training for participation in international operations to maintain peace and security. Collection of scientific works "Military Education" of the National Defense University of Ukraine named after Ivan Chernyakhovsky, Kyiv. – 2022. – No. 1 (45). - pp. 136-144.

4. JP 3-05.1, Joint Special Operations Task Force Operations, 26 April 2007. – USA: Joint Chiefs of Staff, 2016.

5. The U.S. Army in Multi-Domain Operations 2028. TRADOC Pamphlet 525-3-1. 6 December 2018. – 100 p.

SUMMARY

Dmitry Viter,

Dr. (Philosophical sciences), senior researcher,
National Defense University of Ukraine
named after Ivan Cherniakhovskiy

Hanna Krasota-Moroz,

National University of Defense of Ukraine
named after Ivan Chernyakhovskiy

Principles and approaches to the training of Special Operations Forces in Ukraine: main trends and problems

Introduction. *The trends in the development of forms and methods of armed struggle are characterized by a reorientation towards the conduct of unconventional wars with the use of irregular forces, which are used according to the principle of network-centric organization. Modern threats to the security environment are asymmetric in nature, which significantly reduces the possibilities of traditional ways of fighting by the forces of general purpose troops (forces), which are ineffective when using special methods of warfare, aimed at directly affecting the conditions of danger, its nature and sources with the use non-power advantage over the enemy (technological, informational, psychological advantage, etc.).*

Purpose. *Analysis of the main trends in the development of principles and approaches to the training of personnel of the SOF units in Ukraine.*

Methods. *The article uses a system of general scientific and special methods of theoretical and empirical research (analysis of scientific literature on the researched problem, systematization and generalization, logical-comparative methods, systematic approach, content analysis).*

Results. *The main principles and approaches to the training of units of the Special Operations Forces in the leading countries of the world are considered. Attention is focused on issues of quality training of SOF units in Ukraine, which need to be resolved and consolidated in the SOF Concept. It was determined that in order to fulfill the tasks assigned to the units of the SOF, there is a need to develop in the personnel the ability to fight in the socio-cultural sphere and active training for their acquisition of transcultural communicative competences.*

Originality. *The latest threats to the security environment require the identification of additional skills, the development of new training programs and the training of SOF personnel based on adaptive forecasting of polymorphic threats, not only in order to expand the deterrence capabilities of SOF means and forces, but also to counter asymmetric methods used or may be used by the enemy.*

Conclusion. *The issue of the training of SOF units in Ukraine needs to be resolved and consolidated in the SOF Concept, at least in a form close to the "Joint command - 2030" concept developed in the USA, which is a system of interconnected views on the problems of organizing SOF activities in complex operational conditions. reflects the main principles and directions of the development of the SOF of the US Armed Forces, and also reveals the main principles of training the personnel of the SOF units. Taking into account the trends in the development of training of SOFs based on the principle of regionalization (targeted geographic diversification), it is also worth paying attention to the need for active training of personnel of SOF units in order to acquire transcultural communicative competences. Solving this issue is an important scientific and practical task.*

Key words: *competencies; training; approaches; principle; Special Operations Forces; transculturalism; transcultural communications.*